

God bok med for få «hvordan»

Ståle Einarsen & Anders Skogstad (red.) | **Det gode arbeidsmiljø (2. utg.)** Fagbokforlaget, 2011. 475 sider

Hvilken betydning har ulike personlighetstrekk for prestasjoner i arbeidslivet? Hva skal til for å motivere autonome medarbeidere? Hvordan forebygge mobbing på arbeidsplassen? Og hvilke basale psykologiske behov er det avgjørende at arbeidsplassen dekker?

Dette er noen av mange spørsmål boken *Det gode arbeidsmiljø* søker å finne svar på. Gjennom de fem delene «Individet i organisasjonen», «Samspill i organisasjonen», «Organisasjon og samfunn i endring», «Helse og stress i arbeidslivet» og «Organisasjonens hjelpere» får man som leser innblikk i et vidt spenn av aktuelle temaer og problemstillinger.

For å starte med det viktigste med en gang: Dette er en god bok, og et nyttig hjelpemiddel både for studenter og praktikere som ønsker en oppdatert gjennomgang av teori og empiri. Teksten flyter stort sett godt, og man får flere nyttige innspill knyttet til aktuelle temaer innenfor arbeidsmiljø og organisasjonspsykologi. Særlig interessant er det å få presentert ulike tilnærminger og modeller knyttet til temaer som motivasjon, organisasjonskultur, omstilling og kreativitet, og forfatterens egne refleksjoner og erfaringer om hva dette betyr for ledere og ansatte i norske organisasjoner.

Men boka prøver å gape over svært mye på en gang. For det første prøver den å gi en grundig, forskningsmessig oppdatert gjennomgang av viktige problemstillinger. Samtidig søker den å dekke et veldig bredt spekter av temaer innenfor feltet. Fordelen er at den blir et godt oppslagsverk hvis man ønsker en rask, men godt fundamentert innføring i flere temaer under paraplyen arbeidsmiljø. Ulempen er at man i noen tilfeller mister den dybden man ofte søker, og at man er som leser nødt til å søke annen litteratur om man ønsker en større forståelse for det enkelte tema.

Boken prøver også å være en bok som vil være nyttig for både teoretikeren og praktikeren. Personlig synes jeg dette er et meget godt prinsipp. Gode faglige bøker bør være praktisk orienterte, på

samme måte som god praktisk litteratur bør ha et faglig fundament. Som både praktiker og teoretiker sitter jeg imidlertid til stadighet nettopp og lurere på hva det som omtales i denne boken, betyr for praksis. Hvor er de gode eksemplene på hvordan ting kan gjøres? Hva betyr det jeg leser, for hvilke typer prosesser jeg setter i gang og legger til rette for? Dette betyr ikke at det ikke er mange praktiske råd gjennom boken, men de kommer ujevnt og er mer eller mindre skjult i gjennomgangen av teori og empiri. Eksempelvis innledes kapittel 10 med målsettingen om å illustrere «både hvor kompleks en omstilling kan være, og hvor lett det kan være for arbeidsgivere og ledere å trå feil». Som leser spør jeg meg umiddelbart: Hva med spørsmålet om hva man kan gjøre for å unngå å trå feil? Frykten min er at mange praktikere, som kunne ha hatt stor nytte av å lese boken, fort mister interessen og synes det blir for teoretisk

Oppsummert er *Det gode arbeidsmiljø* veldig godt egnet for studenter og andre som ønsker å sette seg inn i forskningen på arbeidsmiljø og tilgrensende temaer. Den vil også være til stor nytte for praktikere, men da med en bevissthet om at den gir et godt teoretisk fundament, men ikke nødvendigvis de konkrete praktiske rådene.

Thomas Nettet Midelfart, organisasjonspsykolog og seniorrådgiver i The Performance Group